

[Helge Larsen.]

skoleformer — det ærede medlem nævnte teknisk linje, latinprøvens bortfald, overgangen til gymnasiet og lignende problemer — skulle gennemdrøftes i udvalg, og jeg kan sige, at mit parti naturligvis er villigt til at drøfte disse ting, ligesom vi i øvrigt er villige til at tale om alle spørgsmål, der måtte ønskes drøftet i udvalget. Jeg føjer imidlertid til, at jeg meget gerne ser, at denne forhandling kommer til at omfatte ikke alene alle partier i denne sal, men også de organisationer af lærere og skolefolk, som er interesseret i sagen, således at vi kan få en omfattende og tilbunds gående, men også gerne en hurtig drøftelse, idet i hvert fald jeg lægger vægt på, at disse lovforslag kan blive gennemført i vinterens løb.

Gudrun Bjørner: Retsforbundets ordfører, det ærede medlem hr. Alfred Jørgensen, udtalte den 3. november 1955 under behandlingen af skolelovsforslagene — det står i Folketingstidende 1955-56 sp. 664 —: „enhedsskolen kan være en god skoleform og den eneste rigtige skoleform for dem, der ønsker den, men hvis den skal gennemføres ved en ensretning, der berøver alle andre friheden til at følge deres idealer, så er man kommet på afveje. Og det er jo meningen. Hvorfor stille problemet op som et enten-eller, hvorfor ikke et både-og? Lad friheden råde og livet gro.“

Det var retsforbundets stilling til Askovforslaget, og det er stadig retsforbundets stilling til skolelovsforslag i det hele taget. De foreliggende forslag er netop ikke som de foregående et enten-eller, men et både-og. De giver mulighed for at lade friheden og livet gro, og derfor vil retsforbundet i det kommende udvalgsarbejde være positivt indstillet.

Mange steder vil man, som retsforbundets tidligere ordfører gav udtryk for, ønske at bevare eksamensmellemskolen, da man vil være betænkelig ved at slå det i stykker, man har, idet den nuværende skoleform er resultat af en udvikling, hvor skolen har tilpasset sig efter pædagogiske og praktiske krav. De kommuner, der har denne indstilling, kan i deres skoleordning fortsætte som hidtil. Ved udformningen af § 14 i lovforslaget om folkeskolen er der nemlig i stk. 2

åbnet mulighed for en deling af eleverne på samme måde, som man gør det nu, således at alle de elever, der skønnes egnede til en skolegang, der kan afsluttes med realksamen, samles i en klasse for sig, og det kan ske på samme tidspunkt, som man nu foretager delingen, og på nogenlunde samme måde, som man gør det, i hvert fald i København: uden en egentlig optagelsesprøve.

Det siges i den nævnte bestemmelse, at delingen skal foretages efter skolens skøn og under hensyntagen til forældrenes ønsker, og skolens skøn skal, som det siges i forslaget,

„baseres på dens almindelige indtryk af det enkelte barns evner og daglige skolearbejde, herunder resultatet af nogle af de skriftlige prøver i dansk og regning, der indgår i skolearbejdet i det 5. skoleår.“

Det svarer da temmelig godt til den form for deling, man nu foretager. De, der ønsker at bevare eksamensmellemskolen, kan altså bevare det reelle indhold i mellemskolen, uden at man får det stærke eksamenspres, som der nu tales om.

Professor Hvidberg påstod, at man i de tre år, debatten om denne sag havde stået på, ikke var nået videre. Noget videre er man da kommet; man er nået så vidt, at bare med en lille bitte ændring i en lov, hvorved man giver lidt mere frihed, kan vi slutte os til forslaget.

Og må jeg sige om professor ... undskyld, det ærede medlem hr. Hvidbergs billede af en udelt klasse, at det var pudsigt, men det stemmer heldigvis ikke med virkeligheden. Jeg håber, at det ærede medlem, når han optræder som professor, gør det noget bedre, end han tror vi gør det, når vi optræder som lærere. Der er virkelig ikke mange lærere, der ville hitte på i en udelt klasse at undervise, som det ærede medlem hr. Hvidberg tror — eller forestiller at tro — vi gør det. Man har en udstrakt individuel undervisning, og kun i de fælles fag, ånds-fagene, har man eleverne samlet. Nej, dér kan man mærke, at det ikke er en lærer for børn, der taler, men jeg vil dog tro, at også en professor en gang imellem må have mærket forskel på at tale til en flok, hvoraf ingen er særlig interesseret eller intelligente, og til en forsamling, hvori der bare er nogle, der er en lille smule vakse og ser lurende ud,